

En nødvendig (olje)krise

Skjevfordeling av forskningsmidler, skyhøye boligpriser og en usunn lønns-spiral er noe av oljebaksiden. Nå har vi fått en nødvendig krise, skriver Filip Rygg.

PÅ TIRSDAG

Kommunikasjonssjef
i Tankesmien Skaperkraft

Vi har allerede sett en prisnedgang på rundt ti prosent i entreprisekostnaden i Stavanger, men kostnadene skal trolig ned ti prosent til. Samlet skal altså entreprisekostnadene ned med 20 prosent, sa administrerende direktør i Selvaag Bolig, Baard Schumann til Eienomsmagasinet, like før helgen. Entreprisekostnadene utgjør cirka 60 prosent av boligprisen for nye boliger.

■ Det betyr at Selvaag som sammen med OBOS kriger om å være største boligbygger, trolig vil kunne realisere boliger i Stavanger til 15 % lavere kostnad. Men i tillegg er det grunn til å tro at også tomteprisene vil gå ned enkelte steder. Nå er det nok ikke alle som vil tjene penger hvis prisene presses såpass, men for å opprettholde sysselsettingen vil mange kunne akseptere lavere anbud.

■ I lang tid har vi hørt at det offentlige er (den eneste) grunnen til at boligprisene stiger. Det er på grunn av treg saksbehandling og uforutsigbarhet som gjør at det bygges få boliger. Noe av kritikken er berettiget og helt nødvendig, men bildet er ikke så enkelt at all skyld kan legges der. Lav produktivitet, skatteregler, svak konkurranse og lav kompetanse er vel så viktig.

■ For byggekostnadene og deretter boligprisene er det positivt med en liten oljekrise på Vestlandet, hvorvidt det som skjer i Stavanger også vil smitte Bergensmarkedet er usikkert, men vi vet at kriser tvinger frem effektivisering og omstillinger. Det får hele landet glede av. Husk at Norge har de nest høyeste byggekostnadene i Europa, bare slått av Sveits.

■ I forrige uke kom også nyheten om at IRIS i Stavanger må redusere staben med 10 prosent. De er Norges fremste miljø innen

petroleumsforskning. En tredjedel av inntektene til IRIS kommer fra oljeselskapene. I 2013 utgjorde dette 111 millioner kroner. Også ved NTNU melder at de må redusere aktiviteten. For de ansatte og for dagens prosjekter er dette selvsagt svært uheldig, men det kan også tenkes at vi med dette kan få nødvendige omlegginger.

■ - Petroleumsforskningen har fått en stor og økende plass ved norske forskningsinstitusjoner. Det kan bidra til å forlenge oljealderen, skrev Gunnar Kvåle, professor emeritus ved Senter for internasjonal helse, UiB og Peter M. Haugan, professor ved Geofysisk institutt, UiB i fjor. I en kronikk i Bergens Tidende 7. juli 2014 peker de på at mye forskningen er ment til å gi funn og effekter for oljeutvinning om flere tiår, altså i en tid hvor de fleste er enige om at vi skal ha gått inn i et grønt skifte.

■ Nedbemanning ved IRIS og i andre viktige forskningsmiljø kan forhåpentligvis få frem behovet for større statlig finansiering av forskning på ny energi, energieffektivisering og ny miljøteknologi. Da vil oljekrisen være et gode for forskningen i Norge og mange av de som har forsket på petroleumsteknologi kan gradvis gå over til nye felt.

■ Det er allment kjent at lønnsnivået i oljebransjen er høyt. For byer og områder med stor eksponering mot oljeindustrien har man merket det i flere sektorer. Det har vært vanskelig for kommunene å få tak i ingeniører, i noen områder har for få valgt andre utdanninger enn oljerelaterte og med oljesmurte boligpriser har behovet for høy-

IKKE BARE NEGATIVT: Det får ikke bare negative konsekvenser at oljeindustrien krenger aldri så lite feile veien,

ere lønn gjort seg gjeldende flere steder.

■ Stavanger kommune har for eksempel vært nødt til å finne boliger til sykepleiere som kom-

mer flyttende, slik at kommunens innbyggere får den nødvendige helsehjelpen. Vanligvis tilbyr man kun kommunale boliger til de som har særskilte behov. Det sier seg selv at det ikke

er en en veldig bærekraftig utvikling hvis kommunene må skaffe boliger til kommunalt ansatte. Det er derfor liten grunn til å tro at det vil skje fremover.

STATSMINISTEREN

PIDDEN

Hest stod alene på et bussstopp i Fana.

– Kunne ikke ta bussen fordi den var blakk?

se

påpeker Filip Rygg i dagens innlegg.

FOTO: MAGNE TURØY

■ Men vi skal ikke ta lett på dagens situasjon. Det er dramatiske tider for mange familier. Bare i Statoil må 2000 gå. Siden januar i fjor har minst 21.438 oljejobber forsvunnet viser tall

fra DNB Markets. De fleste av oss har venner og familie som er berørt av nedbemanningen. På kort sikt er dette krevende for mange. På lengre sikt er det derimot grunn til optimisme.

■ Kan vi endelig få en overgang til et grønnere samfunn hvor også forskningen henger med? Kan vi få reduserte byggekostnader og dermed også lavere boligpriser? Vil kommunene få

bedre tilgang på fagfolk? Jeg tror det, derfor er oljekrisen nødvendig, selv om den selvsagt er vond mens den står på.

SIER NEI: Fremskrittspartiet er imot eiendomsskatt og vil fjerne hele eiendomskatteloven.

ARKIVFOTO: VIDAR LANGELAND

Nei til eiendomsskatt

INNLEGG

Hans Andreas Limi
finanspolitisk talsmann
Fremskrittspartiet

■ Fremskrittspartiet er imot eiendomsskatt og vil fjerne hele eiendomskatteloven. Eiendomsskatten er en urettferdig skatt som er like stor uavhengig av om det er lån på boligen eller ikke, og uavhengig av hvor mange som bor der. Barnefamilier i etableringsfasen rammes hardt. Det gjør også pensjonister med hus som har mangedoblet seg i verdi siden de flyttet inn.

■ Enkelte har forsøkt å skape et inntrykk av at det har blitt mer eiendomsskatt etter at Fremskrittspartiet kom inn i regjering, for eksempel Senterpartiets Trygve Slagsvold Vedum i Aftenposten 16. juni 2015. Sannheten er at det var en stor rødgrønn økning i antall kommuner med eiendomsskatt, og at Senterpartistyrte kommuner er blant verstingene. Fra 2007 til 2013 økte antall kommuner med eiendomsskatt fra 272 til 330, en økning på 58 kommuner. Det har ikke vært noe kommunevalg siden Fremskrittspartiet kom inn i regjering, og økningen i antall kommuner med eiendomsskatt har dessverre fortsatt i 2014 og 2015. Kommunepolitikerne er nemlig de samme som før.

■ Torsdag 18. juni sendte regjeringen et forslag på høring om å unnta arbeidsmaskiner i eiendomsskattegrunnlaget for kommunene. Dette er et viktig skritt i retning av lavere eiendomsskatt, og vil gi skattelettelser norsk næringsliv trenger for å skape flere arbeidsplasser.

DAGENS SITAT

” **I vårt land er det nå 2 millioner flyktninger. I Europa som helhet er det færre en 200.000.**

RECEP TAYYIP ERDOGAN, Tyrkias president, tordner mot Europas manglende vilje til å ta imot flyktninger fra krigsrammede Irak og Syria. (NTB)

BLI MED I DEBATTEN

- Send innlegg til debatt@ba.no. Håndskrevne innlegg sendes til BA-debatt, postboks 824 Sentrum, 5807 Bergen.
- Lengde: 2000 tegn for innlegg, 4500 tegn for hovedinnlegg.
- Innlegget underskrevet med fullt navn blir prioritert, og for å få publisert kritikk mot navngitte personer. Navn og adresse må følge alle innlegg, også når navnet ikke skal i avisen.
- Innlegg kan bli brukt på ba.no.
- Innlegg blir redigert etter god presseskikk, og kan bli kuttet hvis de er for lange.

Tommy Duesund,
debattansvarlig